

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 95:

Forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v.

Af Stavad (S) m.fl.
(Fremsat 18/11 86).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det lovforslag, som socialdemokratiske folketingsmedlemmer har fremsat, er stort set identisk med et tilsvarende lovforslag, som de samme medlemmer fremsatte i maj måned i år. Dengang afviste regeringen det fremsatte forslag, da det indebar en væsentlig forringelse af selskabernes økonomiske vilkår – til skade for produktion, beskæftigelse og eksport. Det underer mig derfor, at lovforslaget genfremsættes.

Forslaget indeholder fire hovedsynspunkter. For det første skal de særlige beskatningsregler for andelsselskaber ophæves, således at disse bliver undergivet almindelig selskabsbeskatning. For det andet skal de særlige regler om skattelempelser for virksomhed i udlandet ophæves. For det tredje skal adgangen til sambeskatning med udenlandske selskaber ophæves og betingelserne for sambeskatning i øvrigt skærpes betydeligt. Og for det fjerde skal kommunernes andel af selskabsskatten fordobles fra 12 til 24 pct.

Sidste gang lovforslaget om ophævelse af den særlige beskatning af andelsselskaberne blev fremsat, afviste regeringen det. Det gør regeringen igen nu, men der er kommet en yderligere begrundelse for afvisning til stede. Forslaget i dets nuværende udformning inde-

bærer jo, at andelsselskaberne bliver fuldstændig skattefri. Det vil vi ikke gå med til. Efter forslaget ophæves selskabsskattelovens § 19, uden at der sættes noget andet i stedet. Selskabsskattelovens § 19 bestemmer, i hvilket omfang andelsselskaber skal betale skat af deres indkomst. Det synes vi da at andelsselskaberne skal vedblive med.

Forslaget om at ophæve adgangen til lempelse for indkomst fra virksomhed i udlandet begrundes af forslagsstillerne med, at reglen svækker selskabernes tilskyndelse til at skabe arbejdspladser i Danmark. Det er svært at se, hvordan skibsfart, luftfart eller vognmandskørsel mellem udenlandske destinationer skulle bevirke en eksport af danske arbejdspladser. Tilsvarende gælder de store entrepriser. Der er jo ikke tale om, at den udenlandske virksomhed mindsker behovet for arbejdskraft i Danmark, snarere tværtimod.

I nogle lande beskattes skibs- og luftfartsindtægterne med fragtskatter, der beregnes på grundlag af bruttoindtægten eller på grundlag af fragten uden hensyn til udgifterne ved erhvervelsen af indtægten. I disse tilfælde, hvor overenskomstreglerne om ophævelse af dobbeltbeskatning som følge af de forskellige beregningsgrundlag ikke har haft den tilsigtede virkning, kan reglen om udlandslempelse i et vist omfang modvirke dobbeltbeskatningen.

Udlandslempelsen er helt nødvendig for at opretholde incitamentet for danske selskaber til at indtjene fremmed valuta ved virksomhed i udlandet til gavn for den danske betalingsbalance. Jeg kan derfor ikke gå ind for ophævelsen af denne regel.

Sambeskatning mellem danske selskaber og deres udenlandske selskaber foreslås ligeledes ophævet, ligesom det foreslås, at sambeskatning mellem danske selskaber skal være, hvad man kalder forretningsmæssigt velbegrundet.

Forslagsstillerne begrundede ophævelsen af sambeskatning med udenlandske selskaber med, at det ikke er muligt at kontrollere regnskaberne i det udenlandske selskab. Dette må absolut afvises.

Det er vanskeligt at bedømme, hvad der ligger i forslaget om, at sambeskatning mellem danske selskaber skal være forretningsmæssigt velbegrundet. Det er i hvert fald ikke befordrende for retssikkerheden. Hvem skal i øvrigt tage stilling til, om noget er for-

[Ministeren for skatter og afgifter]

retningsmæssigt velbegrunder? Skal det være ligningskommissionerne, skal det være juristerne i centraladministrationen, eller hvem skal det være?

Endelig foreslås kommunernes andel af selskabsskatten fordoblet for at give kommunerne et incitament til at effektivisere ligningen. En forhøjelse af den kommunale andel af selskabsskatten er ikke en rationel måde at effektivisere selskabsligningen på. En forhøjelse af den kommunale andel vil fremme skævheden mellem kommunerne, da nogle kommuner har meget store selskabsindkomster, fordi nogle store selskaber har placeret deres hovedsæde dér, mens andre kommuner næsten ikke har nogen selskabsindkomster. Der er ingen overensstemmelse mellem kommunernes provenu fra selskabsskatten og deres udgifter, og provenuet indgår ikke i den særlige kommunale udligningsordning.

Vi er godt i gang med en betydelig udvidelse af amtskattespektoraternes mulighed for at føre tilsyn med og yde bistand til kommunerne i forbindelse med selskabsligningen. Jeg mener, at det er den mest hensigtsmæssige måde at effektivisere selskabsligningen på.

Lovforslaget indeholder stadig en bestemmelse om ophævelse af selskabsskattelovens § 13, stk. 3, hvorefter udbytter fra et udenlandsk datterselskab er skattefri, hvis datterselskabet beskattes efter regler, der ikke afviger væsentligt fra de danske.

Jeg skal blot gentage, at forslaget forekommer højst besynderligt, når det som et led i skattereformen er aftalt, at dobbeltbeskatningen af aktieudbytter skal ophæves. Den regel, der nu foreslås ophævet, har jo netop til formål at hindre dobbeltbeskatning.

Lovforslaget er som sagt en genfremsættelse af et tidligere lovforslag, som betyder en væsentlig forringelse af selskabernes økonomiske vilkår til skade for produktion, beskæftigelse og eksport. Regeringen kan heller ikke denne gang gå ind for lovforslaget.

Lykketoft (S):

Ud over de grammofonplader, skatteministeren spiller for os om, hvor meget det vil skade beskæftigelsen her i landet at foretage selv beherskede ændringer i rimelig retning i selskabs- og aktionærbeskatningen, var der ikke noget, som var specielt værd at tage en

diskussion op om, som vi ikke har haft tidligere.

Jeg mener, at der er en række af disse punkter, der med fordel kan behandles grundigt under udvalgsarbejdet.

Jeg forstår egentlig ikke, at skatteministeren nu i modsætning til tidligere, hvor han udtalte sig frejdigt til pressen om, at der var behov for at forhøje den kommunale andel af selskabsbeskatningen, ikke mener, at det er noget brugbart instrument, og jeg må også undre mig over, at skatteministeren ikke fulgte den oplysning op, som han gav os ved det tilsvarende forslags første behandling før sommerferien, om, at regeringen skam var i fuld gang med at se på andelsselskabsbeskatningsproblemer, og at det ville man nok få noget frem om efter sommeren. Så må man jo med interesse spørge, hvad der er kommet ud af det. Hvad er der kommet ud af det, hr. minister?

Så mener jeg – men det er jo interessant teknisk pindehuggeri – at hvis der er noget i vejen med formuleringen vedrørende ophævelsen af § 19, er det selvfølgelig noget, vi er meget lydhøre over for. Det interesserer mig naturligvis, hvorfor ministeren først har opdaget det nu, og jeg undrer mig over den form for logik, der lå i det med ophævelsen af § 19. For de selskaber, for hvilke den særlige beskatningsform er opregnet i § 19, er jo stadig væk også efter dette forslag nævnt i opremsningen om skattepligt i § 1.

Arne Lund (KF):

Blandt argumenterne imod det foreliggende socialdemokratiske forslag om indkomstbeskatning af aktieselskaber vil jeg gerne særligt fremhæve den skævhed, der vil opstå i kommunernes økonomi, når de skal have en væsentlig større andel af provenuet af selskabsbeskatningen, og desuden vil jeg fremhæve det uheldige i, at man vil ophæve adgangen til lempelse for indkomster ved virksomhed i udlandet i en tid, hvor vi har et stort betalingsbalanceunderskud.

Så vil jeg gerne i tilslutning til, hvad jeg sagde under behandlingen af det foregående punkt på dagsordenen, gentage min skuffelse over, at Socialdemokratiet kører så hårdt på med dette her og oven i købet gentager det i en tid, hvor der ellers er – også i Socialdemokratiet, mener jeg – en interesse for ud-

[Arne Lund]

bredelse af aktiebesiddelsen, ikke mindst i forbindelse med de pensionsfonde, som vi allerede har, og som vi sikkert får flere af i fremtiden, og som gerne vil anbringe deres penge i aktier. Jeg har i alt fald svært ved at se – men det kan være, at hr. Lykkesoft kan overbevise mig, om ikke her så under det udvalgsarbejde, vi nu får god tid til – at dette lovforslag – så lidt som det foregående, vi behandlede – kan medvirke til at fjerne den skævhed, der måtte være i fordelingen af aktiebesiddelserne her i landet. Jeg mener, at virkningen her er den modsatte i så henseende.

Skrumsager Skau (V):

Siden førstebehandlingen af et tilsvarende forslag i foråret er der ikke kommet mange nye ting frem, som ændrer de grundlæggende synspunkter, som Venstre dengang fremsatte i Folketinget, og skatteministeren har også endnu en gang klart afvist både selve forslaget og alle de delforslag, der ligger i det.

Om beskatning af andelsselskaber efter de samme regler, som gælder for aktieselskaber, vil jeg sige, at selvfølgelig har andelsforeningerne udviklet sig fra den første brugsforening i Thy og det første andelsmejeri i Vestjylland og til det, vi har i dag. I dag har vi såvel store andelsselskaber som små selskaber i landbrug, i byerhverv og i bolig- og kreditsektoren, og det mest typiske for dem alle er, at de er så forskellige og varetager så mange forskelligartede formål og funktioner.

Målsætningen er dog fortsat uændret, nemlig at bidrage til det bedst mulige resultat for medlemmerne som borgere og næringsdrivende, hvorimod aktieselskaber har til formål at skabe det bedst mulige resultat for virksomheden.

En andelsforening er medlemmernes forlængede arm, og der kan i princippet ikke tales om nogen fortjeneste i en andelsforening, men kun hos medlemmerne, hvor beskatning jo finder sted.

Det er også noget særligt, at andelsforeningernes egenkapital fremskaffes ved indbetalinger fra medlemmerne eller ved, at medlemmerne lader en del af fortjenesten indestå i selskabet, hvor der så sker beskatning. Det er forkert, at der ikke i dag sker beskatning af andelsselskaber, for det gør der jo, og den sker af den formue, der findes i andelsselska-

bet. Desuden kan andelsselskaberne jo ikke gå på Børsen og skaffe kapital.

Venstre går også stærkt imod ophævelse af lempelsen for selskabernes udenlandske indkomst. Jeg ved ikke, hvad Socialdemokratiet ønsker. Er det et samfund med rent danske virksomheder og et udland med rent udenlandske virksomheder?

Forslagsstillernes argument, at den nuværende udlandslempelse medfører overførsel af arbejdspladser til udlandet, mener jeg er et skud i tågen. Det passer overhovedet ikke ind i den liberale tankegang, og desuden vil det medføre komparative fordele. Muligvis kunne vi fra dansk side opnå endnu bedre forhold, hvis vi giver vores eksportvirksomheder endnu bedre vilkår, f.eks. skattelempelse for eksportandelen af virksomhedens omsætning.

Med forslaget om at forhøje kommunernes andel af aktieselskabsskatten føler jeg at forslagsstillerne virkelig er ude på tynd is. Begrundelsen vil jo, overført til andre dele af vort samfund, medføre, at kontrol kun kan gennemføres til fuld tilfredshed, hvis de pågældende kontrollører får ekstra penge for det. Nej, dér føler jeg at man er langt ude.

Venstre må på det kraftigste afvise lovforslaget som helhed.

Da CDs og Kristeligt Folkepartis ordfører ikke kan være til stede i salen, skal jeg på deres vegne sige, at de afviser forslaget som helhed.

Thoft (SF):

Da der er tale om en genfremsættelse, skal jeg i bund og grund henvise til den tale, vor ordfører, hr. Råhbæk Møller, holdt sidste år, da forslaget blev behandlet. Jeg vil dog godt udvikle SFs synspunkter på en enkelt del af forslaget, nemlig princippet om, at andelsselskaber skal beskattes som aktieselskaber.

Jeg vil gerne understrege, at når der er tale om meget store andelsselskaber, der ter sig som aktieselskaber, har vi ingen betænkeligheder ved at støtte Socialdemokratiet i en beskatning som aktieselskaber. Men vi har grundlæggende sympati for den tankegang, som ligger bag de små andelsselskaber, og som jeg synes var den tankegang, der især prægede hr. Skrumsager Skaus tale. Hans tale har meget, meget lidt at gøre med virkeligheden i Mejeriselskabet Danmark og i de

[Thoft]

andre store andelskoncerner, men det er nok rigtigt for en eller anden lille grovvarerforening ude på landet, dér, hvor man ikke allerede har slagtet den til fordel for medlemmerne, solgt den til en eller anden privat og scoret gevinsten ved salg af disse andele skattefrit. Det er heldigvis ikke så mange steder, det sker.

Vi har altså grundlæggende sympati for denne andelstankegang, men den løsning, Socialdemokratiet har valgt, vil ikke gøre det lettere at oprette andelslandbrug. Den vil heller ikke løse det problem, SF i forrige samling sammen med Socialdemokratiet rejste i forhold til vindmøllelav organiseret som andelsselskaber. Der er derfor nogle problemer i det.

Jeg vil gerne understrege, at når det drejer sig om de store andelsselskaber, har SF overhovedet ingen betænkeligheder ved at støtte Socialdemokratiets forslag. Vi har heller ingen betænkeligheder, når det drejer sig om skattefriheden for udbytte fra udenlandske datterselskaber. Den udlandslempelse har efter min mening altid fungeret urimeligt. Det har vi for nylig fået dokumenteret yderligere i skatte- og afgiftsudvalget gennem spørgsmål til ministeren.

Vi kan også godt støtte den begrænsede adgang til sambeskatning af selskaber, som ligger i forslaget. Vi er meget tilfredse med, vil jeg godt understrege, at kommunernes provenu ved at revidere selskaber bliver ajourført eller større, således at der vil blive brugt lidt mere kommunal energi på at sikre en rimelig ligning af selskaberne. Det er sådan, at i de fleste kommuner er selskabsligningen et ikkeeksisterende fænomen, sådan som det også fremgik af statsrevisorernes kritik for nylig.

Jeg kan ikke lade være med at spørge, hvordan det nu kan være, at de her forslag fremsættes. Så vidt jeg er orienteret, var det en del af skattereformen, at de forslag, som fremgik af B 50-betænkningen, som vi fik omdelt i fortrolighed i går i skatte- og afgiftsudvalget – dette er jo et af dem – skulle fremsættes af skattereformpartierne og skaffe, hvis jeg husker ret, et provenu på ca. 800 mill. kr.

Betyder det, at Socialdemokratiet nu alene fremsætter forslagene, at Socialdemokratiet betragter skattereformforliget som lidt mindre bindende end den allerede mindre bin-

ding, de socialdemokratiske ordførere gav udtryk for, da man i sin tid vedtog den radikale Storm P.-pensionsmodel som et led i kartoffelmosen i efterårsferien? Hvis det er udtryk for, at Socialdemokratiet føler sig lidt mindre bundet af skattereformen, skal SF kun hilse det med tilfredshed.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vedrørende de fleste af de forslag, der er indeholdt i lovforslag nr. L 95, kan jeg nøjes med at henvise til, hvad jeg sagde sidst, da disse forslag var fremme. Men der er et enkelt forslag, jeg gerne vil have lov til at kommentere.

Det er det, der er blevet til § 1, nr. 2, og som jo er nyt som led i nr. L 95. Det er et forslag, der går ud på, at man vil imødegå de kendte forsøg på omgåelse af beskatning ved at tildele andel i omsætningen. Jeg har netop i de seneste dage modtaget en henvendelse fra et andet medlem af den socialdemokratiske folketingsgruppe, hvis forslag til mig – det drejede sig om vindmølleforeninger – gik ud på, at vi skulle lave en sådan regel, at man kunne undgå beskatning ved at tildele andel i omsætningen.

Jeg må sige, at det i hvert fald for en udenforstående efterhånden er meget svært at fatte, hvad der foregår i den socialdemokratiske gruppe.

Stavad (S):

Der er noget, der tyder på, at hverken skatteministeren eller ordførerne for Det Konservative Folkeparti eller Venstre overhovedet har forstået, hvad udlandslempelse egentlig går ud på.

Hr. Skrumsager Skau sagde, at der ikke er sket nye ting, siden vi havde det til behandling i maj måned. Der er jo da i hvert fald sket det nye, at skatte- og afgiftsudvalgets medlemmer har fået overdraget B 50-udvalgets betænkning i fortrolig form. Jeg har forståelse for det, hvis udvalgets medlemmer endnu ikke har nået at få denne betænkning trawlet igennem, men jeg vil stærkt anbefale, at i det mindste ordførerne vedrørende dette forslag gør sig den ulejlighed at læse B 50-udvalgets redegørelse om udlandslempelse. Så får de måske forståelse for – jeg kunne også anbefale ministeren at friske sin hukommelse op – hvad det går ud på.

[Stavad]

Det går ud på, at vi i dag giver tilskud til at eksportere arbejdspladser og ikke til at eksportere varer. En virksomhed, som har sin produktion placeret med en andel i Danmark og en anden andel i udlandet, bliver beskattet lavere af den danske indkomst i kraft af, at den har en udlandsindkomst. Det vil altså sige, at vi giver subsidier, vi giver en fordel til dem, der placerer nogle af arbejdspladserne i udlandet. Det har intet som helst at gøre med at begunstige vore eksportvirksomheder, overhovedet ikke. Det har noget at gøre med, at vi giver et nedslag i den danske indkomst på grund af, at man har en indtjening i udlandet. Det er fuldstændig ulogiske regler, hvis historie stammer fra før man indgik dobbeltbeskatningsaftalerne, hvor man tager højde for det problem, men af en eller anden mystisk årsag er udlandslempelsesreglerne bevaret.

Derfor må jeg sige, at hvis de borgerlige ordføreres og skatteministerens interesse er at fremme eksporten – jeg er ganske enig med hr. Arne Lund i; at vores betalingsbalanceproblem er så omfattende og er vokset så kraftigt i denne regerings tid, at vi alle sammen må interessere os for det – hvis de interesserer sig reelt for problemet, vil det være en hjælp, om vi fjerner disse lempelsesregler.

Derfor er det også forkert, når skatteministeren siger, at vi er nødt til at opretholde disse regler for at have et incitament til eksport. Det er det modsatte, hr. skatteminister.

Jeg vil håbe, at udvalgets medlemmer, når vi har fået betænkningen, vil sætte sig ned og læse disse regler igennem. Så tror jeg, at fornuftige folk hos de borgerlige partier som hr. Arne Lund, hr. Skrum-sager Skau og andre vil være parate til at vejlede ministeren, som jeg går ud fra har forstået, hvad disse regler går ud på, så vi kan få lavet noget, der er fornuftigt. Jeg føler mig overbevist om, at mange af de borgerlige ordførere vil være enige i, at her må ske noget.

Så havde jeg et spørgsmål til skatte- og afgiftsministeren, som hr. Lyketoft allerede har stillet: hvad er der sket med skatte- og afgiftsministerens udredningsarbejde i forhold til andelsselskaberne? Vi fik nogle meget klare tilsagn fra skatteministeren under den debat, vi havde i maj måned. Ifølge sp. 11470 i Folketingets forhandlinger fra sidste samling sagde skatteministeren på et spørgsmål fra hr. Bernhard Baunsgaard:

»Jeg har tænkt mig, at udredningsarbejdet skal foretages i sommerens løb, så det er klart, når folkettinget mødes igen efter sommerferien.«

Vi er mødtes, vi er i gang med arbejdet, vi har haft et forslag til behandling i dag. Skatteministeren var tavs om, hvad dette udredningsarbejde har resulteret i. Jeg synes, skatteministeren skylder os et svar på, om det udredningsarbejde er foregået i forhold til andelsselskabernes beskatning. Hvad er resultatet? Kan Folketinget, kan skatte- og afgiftsudvalget blive bekendt med, hvad det udredningsarbejde har resulteret i, så synes jeg, det kunne være et nyttigt materiale for det videre arbejde i skatte- og afgiftsudvalget på det punkt.

Jeg er enig med hr. Thoft i, at vi alle sammen har kærlighed til de små andelsselskaber, som lever efter, skal vi sige det, der var tanken med hele andelsbevægelsen, da den opstod. Hvis det gælder om at friholde dem og beskatte dér, hvor et andelsselskab i dag bliver drevet på samme måde som et aktieselskab, så finder vi hinanden; det er ikke det, der er problemet. Ministerens udredning kan måske være en god hjælp.

Jeg forstår, at hr. Bernhard Baunsgaard ikke er vældig uenig med os andre på det punkt i hvert fald. De små andelsselskaber har vi en fælles interesse i. Jeg ved fra tidligere debatter, at også hr. Bernhard Baunsgaard mener, at vedrørende de store andelsselskaber, som opfører sig som aktieselskaber, kan der være grund til at se på, om nu den beskatning er rimelig.

Vi glæder os, hr. skatteminister, til at få dette grundige udredningsarbejde. Det var et grundigt udredningsarbejde, skatteministeren henviste til i maj måned at der skulle foregå på det her område.

Så var det spørgsmålet om forhøjelse af den kommunale andel af selskabsbeskatningen. Også jeg undrer mig over, at skatteministeren pludselig er vendt på en tallerken. Hvis jeg får lidt tid til det, vil jeg være i stand til at finde en artikel fra Jyllands-Posten, der ligger trekvart år tilbage, tror jeg det er, og hvor skatteministeren under store overskrifter på forsiden meddelte, at han mener, at kommunernes andel af selskabsskatterne bør forhøjes. Det kan være interessant at få at vide, hvilke oplysninger ministeren er kommet i besiddelse af i mellemtiden.

[Stavad]

Virkeligheden i dag er, at masser af kommuner sætter penge til ved at foretage en effektiv ligning. Det skal ikke forhindre os i, heller ikke i dag, at pålægge kommunerne at udføre det ligningsarbejde, de har en forpligtelse til. Deri er vi enige, det må ikke være en undskyldning for kommunerne, men vi mener stadig væk, det må være rimeligt, at kommunerne får en sådan andel af skatteprovenuet, at de har en selvstændig interesse i denne ligning.

Kommunerne har i ganske betydelig udstrækning mistet skatteprovenu fra masser af personligt drevne virksomheder, der er blevet anpartsselskaber og dermed går ind under den meget lave procent, kommunerne får. Derigennem kan vi også rette op på noget af den udvikling, der er sket samfundsmæssigt i de seneste mange år, hvor masser af mindre håndværks- og industrivirksomheder, der tidligere var drevet som personligt ejede virksomheder, er blevet anparts- og aktieselskaber, hvorved den kommunale andel af skatteprovenuet er faldet ganske betydeligt. Der vil vi også kunne rette op på nogle af fortidens synder.

Jeg skal sige til hr. Thoft, der spørger, hvorfor dette forslag er fremsat af Socialdemokratiet og ikke af skattereformløsligspartierne, hvor vi har en aftale om lovinitiativer i forhold til B 50-udvalgets betænkning, at det hænger sammen med den afgrænsning, der har været lavet i reformforhandlingerne. Der har ikke været enighed om, at dette område hørte ind under begrebet udlandsflugt, og derfor er disse to områder altså udenfor. Men der kommer, til hr. Thofts orientering, et omfattende lovinitiativ fra forligspartierne på dette område på baggrund af B 50-udvalgets betænkning.

Det er ikke rigtigt, som hr. Thoft husker, at disse initiativer skulle give et provenu på 800 mill. kr. Situationen var, at de skulle give 200 mill. kr. Jeg forstår godt, at hr. Thoft husker tallet 800 mill. kr. i den sammenhæng, fordi beløbene til udlandsflugtsbekæmpelsen er slået sammen med den effektivisering af ligningen, som er forudsat. Fordeelingen af de 800 mill. kr. har hele tiden været, at toldvæsenet skulle bidrage med 300 mill. kr. gennem effektivisering og skattemyndighederne med 300 mill. kr. gennem effektivisering, og de sidste 200 mill. kr. skulle komme fra bekæmpelse af udlandsflugten.

Jeg tror, jeg allerede nu kan love hr. Thoft, at det provenu, der vil komme fra de initiativer, der er på vej, i hvert fald ikke bliver mindre, men tværtimod noget større end det, der har været forudsat under forhandlingerne. Det er klart, at da vi på det tidspunkt ikke havde betænkningen, var det et slag på tasken, men det viser sig altså nu, at vi i hvert fald kan leve op til de provenuskøn, der var på det tidspunkt.

Formanden:

Jeg kan oplyse, at der efter færdiggørelsen af denne sag bliver ca. tre kvarters pause.

Jeg har indtegnet en række korte bemærkninger. Først hr. Skrumsager Skau.

(Kort bemærkning).

Skrumsager Skau (V):

Det var til hr. Stavads komplimenter til de borgerlige ordførere og også et par bemærkninger om, at de muligvis ikke havde kigget på B 50-betænkningen. Det vil jeg på det kraftigste afvise. Vi kender B 50-betænkningen, og vi er enige om, at vi skal forsøge at bremse de muligheder for skatteflugt fra det danske system, der er.

Men derfra og til at konkludere som Socialdemokratiet, at vi skal pille ved den udlandslempelse, vi har for danske virksomheder, som har afdelinger, datterselskaber osv. i udlandet, som er vigtige for den danske eksport – det er en del af den danske aktive eksportpolitik – er der lang vej. Derfor vil jeg afvise forslaget.

Hvis det bliver gennemført, vil man presse danske selskaber til at lukke eller til at finde andre veje, gå til udlandet. Altså presser man danske selskaber til at etablere sig i udlandet og til ikke at have nogen forbindelse med Danmark, eller rettere sagt: salg ud af landet. Det vil koste arbejdspladser, det vil koste muligheder for at fortsætte vores eksport, hvis vi ikke er til stede.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg vil skam også gerne vide, hvad der egentlig er blevet af ministerens løfte om at lave en undersøgelse.

Men jeg vil skam også gerne vide, hvad Socialdemokratiet mener om andelsforenin-

[Bernhard Baunsgaard]

ger. Ønsker man, som det er foreslået her, at de skal beskattes af overskuddet? Eller ønsker man som i det tidligere forslag, og som jeg nu har modtaget henvendelse om at støtte, at de ikke skal beskattes af overskuddet, men at det skal udloddes uden beskatning? Hvad mener man egentlig?

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

VS er positivt indstillet over for dette forslag. Vi kan støtte det stort set fuldt ud.

Når det drejer sig om udlandslempelse, er det identisk med et af elementerne i et VS-forslag, som senere kommer til debat. I skatteåret 1985-86, har skatteministeren oplyst, smider man 600 mill. kr. ud i den blå luft i form af nedsat skat. Det er jo aldeles forargeligt. Men det får vi også lejlighed til at vende tilbage til ved VS-forslaget.

Med det forslag, Socialdemokratiet her har fremsat, kan det være lidt vanskeligt at se, hvorfor man skal opretholde de sidste elementer af sambeskatning. Jeg tror egentlig, skatteministeren har ret i, at det kan blive noget vanskeligt at begrunde, hvad »forretningsmæssigt velbegrundet« egentlig er for noget. Det rigtige er ganske enkelt at afskaffe sambeskatningen fuldt ud, sådan som det også ligger i VS-forslaget. Så løser man det problem på den rigtige måde, hvad skatteministeren helt korrekt har peget på.

Jeg skal til slut sige, at jeg desværre ikke tror, det vil hjælpe kommunerne at forhøje deres andel. Vi vil godt være med til at forsøge det, men jeg tror ikke, det vil hjælpe, når man f.eks. ser Gentofte Kommunes borgmesters udtalelser i dagspressen om, at kommunen ganske enkelt ikke vil være med til det, for så tager de kommunale udligningsordninger jo Gentoftes penge. Derfor vil man ikke være med til at ansætte flere, heller ikke selv om man fik en større andel.

Derfor tror jeg, at det rigtige er, at staten simpelt hen overtager ligningen af disse selskaber. Så får man en så effektiv og hård ligning af disse selskaber, som der er behov for. Vi vil godt være med til at forsøge at forhøje andelen, men jeg tror altså, det rigtige er, at man lader staten gå ind.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Jeg har kun bedt om ordet for at røre ved en enkelt flig af dette forslag. Det er problemet, hvad kommunerne skal have ud af aktieselskabsskatten.

Jeg tror ligesom hr. Albrechtsen, at det nok ikke er vejen at gå, selv om jeg under kommunerne alt muligt vederlag for det arbejde, der ydes. Jeg tror ikke, det er vejen at gå, idet det i mange tilfælde vil være sådan, at den mindre kommune, hvor selskaber jo også findes, alligevel ikke har muligheden for at få ansat de folk, der skal foretage den ligning. Men der er jo en regel om, at kommunerne, når de ligner selskaber, skal sørge for at få amtsskatteinspektoraterne med, ligesom amtsskatteinspektoraterne skal sørge for, at kommunerne virkelig gør en indsats, når der er tale om at ligne selskaber. Det er jo det, det drejer sig om.

Jeg vil gerne understrege, at det var kommunerne, der i sin tid var meget virksomme for at få selskabsskatteligningen, som vi var en hel del der mente burde blive i statslig regi. Det skulle bare ikke være sådan, og nu tror jeg ikke, man skal lave om på tingene, for nu er det ganske klart, at det skal ligge det samme sted. Men én ting, vi skal lægge megen vægt på, er, at der sker et samvirke, når man ligner selskaber og hovedaktionærer. Det er ved at komme i gang, og det er rigtigt at gøre det. Jeg tror ikke, man skal røre ved det. Der er mange grunde til, at det ikke skal gøres.

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det er helt rigtigt, at vi har et problem med visse andelsselskaber, som i virkeligheden ikke har noget med andelsbevægelsen at gøre, men som optræder som andelsselskaber for at få nogle skattemæssige fordele, som de ikke ville have, hvis de var aktieselskaber. Det er klart, at det er et problem, det er interessant at dykke ned i.

Jeg bad derfor her i sommerens løb nogle af mine embedsmænd om at forberede en lovgivning, hvor det ville være muligt. Det er mit håb og mit sigte at sondre mellem de andelsselskaber, som klart er udtryk for det folkelige, værdifulde og betydningsfulde i andelsbevægelsen, og som vi ikke ville lave nogen ændringer for, og så dem, der kun ifølge betegnelsen er andelsselskaber, men i virkeligheden er noget andet. Det er rigtigt,

[Ministeren for skatter og afgifter]

at man har gjort sig stor umage for at se, om man kunne løse det problem at lave en son-
dring, men jeg har måttet konstatere, at det
ikke er muligt. Det er ikke muligt at lave no-
get fornuftigt om det.

Det, der fremgår af de arbejds-papirer, er
simpelt hen en tanke, som senere har måttet
opgives som uigennemførlig og ubrugelig.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg synes, der er grund til at takke skatte-
ministeren for de seneste bemærkninger. Mi-
nisteren er gået ind i problemstillingen. Han
har erkendt, at i forhold til nogle store sel-
skaber, der eksempelvis konkurrerer med
tilsvarende aktieselskaber, er der et problem,
som vi bliver nødt til at gøre noget ved.

Det skuffer mig selvfølgelig, at ministeren
ikke har fundet en acceptabel løsning. Jeg
synes, vi skal bruge lidt kræfter på det under
udvalgsarbejdet. Man kan selvfølgelig i al
stiltfærdighed spørge sig selv, om det nu var
umuligt at lave den sondring eller det var,
fordi der var en venstremand, der ikke kun-
ne sondre. Det synes jeg vi må få kigget lidt
på under udvalgsarbejdet, for vi ved jo godt,
at der er forskellige holdninger hos de to store
regeringspartier vedrørende denne sag.

Så var der hr. Skrumsager Skau, der mente,
at vi ville presse virksomhederne ud af
landet, hvis vi fjernede lempelsesreglerne. Jeg
bliver nødt til én gang mere – jeg synes, det
vil være mest skånsomt over for hr. Skrumsa-
ger Skau, der er et helt igennem venligt men-
neske – at anbefale hr. Skrumsager Skau at
læse B 50-udvalgets betænkning, inden vi går
længere ned i den debat. Den påstand, hr.
Skrumsager Skau kommer med, holder slet,
slet ikke. Jeg synes, vi skal vende tilbage.
Når nu et bredt flertal kommer til anden be-
handling med forslaget og ønsker det vedta-
get, kan vi jo bekræfte hinanden i, at det for-
holder sig anderledes.

Så kan jeg kun nå at sige til hr. Bernhard
Baunsgaard, at spørgsmålet om beskatning af
andelsselskaber ikke har noget som helst
med det forslag at gøre, som en anden soci-
aldemokratisk ordfører for et andet forslag
har været hos hr. Bernhard Baunsgaard med.
Jeg husker meget tydeligt – da jeg har læst
den debat igennem, vi havde i maj måned
1986 – at hr. Bernhard Baunsgaard brugte

det som et figenblad til at dække sig med.
Det er en anden problemstilling, som ikke
volder problemer i forhold til den her, men
den kan vi jo, når hr. Bernhard Baunsgaard
har givet sin tilslutning, vende tilbage til ved
en anden førstebehandling her i salen.

Formanden:

Jeg har endnu tre indtegnet til korte be-
mærkninger. Mon så ikke vi nærmer os tids-
punktet for udvalgsarbejdet? Hr. Lykketoft
for en kort bemærkning. Frafalder! Hr. Al-
brechtsen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg konstaterer, at hr. Hagen Hagensen i
realiteten går ind for, at der slet ikke skal ske
nogen forbedring af ligningen på kommunalt
plan. Da jeg nævned, hvad der foregår i
Gentofte – eller rettere sagt: hvad der ikke
foregår – gjorde jeg klart rede for, at det er
erklæret manglende vilje fra borgmesterens
side, som er årsag til, at man ikke vil ansætte
flere. Borgmesteren har endog udtalt, at der
faktisk er behov for flere, det kunne måske
ligefrem betale sig samfundsøkonomisk, men
borgmesteren vil ganske enkelt ikke, og det
er det, der er problemet.

Så er spørgsmålet, som er til debat: hvilke
instrumenter kan man så tage i brug? I Gen-
toftes tilfælde hjælper det nok ikke at forøge
incitamentet ved at hæve den kommunale
andel, for kommunen føler, at andre kom-
muner skal have dens penge via udlignings-
ordningerne. Det var det, der var problemet i
Gentofte.

Jeg vil gerne spørge hr. Hagen Hagensen,
om der så er andre muligheder tilbage, end
at staten går ind, eller om hr. Hagen Hagen-
sen har andre ideer. For man må gå ud fra,
at hr. Hagen Hagensen ikke kan leve med en
situation, hvor Gentofte Kommune simpelt
hen saboterer mulighederne for en ordentlig
ligning, fordi den ganske enkelt ikke vil an-
sætte det nødvendige personale og har med-
delt det offentligt.

Jeg synes, at man skylder os det forslag.
Vi har foreslået statslig ligning, og Socialde-
mokratiet har fremsat et forslag. Hvad er
regeringspartiernes forslag til løsning af det
problem? Man kan vel ikke bare lade den
slendrian fortsætte, især ikke i en kommune,

[Albrechtsen]

hvor der givetvis er mange tilfælde af lige netop den slags skattesager, som er omfattet af det forslag, der er til behandling her i dag.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Nej, det går ikke med hr. Stavads forklaring. Det nye forslag i nr. L 95, § 1, nr. 2, går ud på, at andelsforeninger – der er ikke noget om, hvorvidt det skal være små eller store, det er andelsforeninger – skal beskattes af overskuddet. Og det andet forslag går ud på, at da de er opbygget som andelsforeninger, disse vindmølleelskaber, bør de ikke beskattes af overskuddet. Socialdemokratiet må vælge, om man vil det ene eller det andet.

Henvendelsen fra den anden gruppe socialdemokrater fik jeg så sent som i dag, idet man spurgte mig, om jeg ikke snart ville give besked. Men kunne jeg ikke få at vide, hvad man beslutter sig til på et eller andet tidspunkt i Socialdemokratiet? Jeg kan forstå, at man ikke kan give besked i aften.

Formanden:

Så er der kommet yderligere to korte bemærkninger til, og det bliver de to sidste korte bemærkninger. Hr. Hagen Hagensen for en kort bemærkning.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Selskaber skal lignedes på ordentlig vis i alle kommuner. Vi har et system for ligning, som jeg forklarede hr. Albrechtsen. Det ligger hos kommunerne, det har de selv ønsket, og de skal også sørge for, at den sker. Der er og skal være et samarbejde med amtsskatteinspektorerne. Det gælder enhver kommune. Ingen kommune kan undslå sig for, naturligvis ikke, at ligne selskaber ordentligt. Det tror jeg også sker de allerfleste steder. Der er peget på enkelte steder, hvor det måske lader noget tilbage at ønske. De kommer nok også med.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Nu har jeg igennem efterhånden nogle år prøvet at gøre mig klog på hr. Bernhard Baunsgaards psyke. Det er et stort studium; det må nødvendigvis vare nogle år.

Jeg har bemærket, at når der er sager, som det er pinagtigt for hr. Bernhard Baunsgaard at mene noget regelret og frontalt om, så hæfter hr. Bernhard Baunsgaard sig ved et eller andet figenblad, som ikke rigtig har noget med sagen at gøre. Det er også det, hr. Bernhard Baunsgaard har brugt det meste af sin taletid i denne sag på her i dag.

Jeg vil godt sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at der findes et interessant grønt flertal her i salen, som er meget optaget af vindmøller, og der er et problem på Ærø vistnok, og det må man så prøve at løse. Vi har tilbudt hr. Bernhard Baunsgaard at pege på løsningsmodellen. Vi har ikke fået noget forslag, men vi er villige til at diskutere en hvilken som helst form for løsning af det problem, som må være af stor interesse for det grønne flertal, som Det Radikale Venstre plejer at inkludere sig i.

Sagen er den, at hvis hr. Bernhard Baunsgaard støtter det forslag, som er til behandling i dag – hvad vi ville se med sympati på – må man finde en anden måde at hjælpe de møller på. Hvis hr. Bernhard Baunsgaard ikke støtter det forslag, er den tidligere version af en løsning, at lade dem blive andelsbeskattet, naturligvis anvendelig, men så er der en lang række problemer i øvrigt, ved de store andelsselskaber osv., som ikke finder deres løsning. Så enkel er logikken.

Det er bare fantastisk, at når hr. Bernhard Baunsgaard skal mene noget om noget stort, så mener han noget om noget småt. Det er ikke første gang.

Formanden:

Som tidligere meddelt er forhandlingen sluttet med de førnævnte indtegnede.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør

[Formanden]

indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Formanden:

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 19.00.

Mødet udsat kl. 18.07

Mødet genoptaget kl. 19.00

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af lovforslag nr. L 89:

Forslag til lov om ændring af lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.m. (Skatteflugt, udlandslempelse og sambeskatning).

Af Albrechtsen (VS) og Elisabeth Bruun Olesen (VS).

(Fremsat 18/11 86).

Sammen med denne sag foretoges den under punkt 7 på dagsordenen opførte sag, nemlig:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 90:

Forslag til lov om ændring af kildeskatteloven. (Skatteflugt).

Af Albrechtsen (VS) og Elisabeth Bruun Olesen (VS).

(Fremsat 18/11 86).

Lovforslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det forslag, hr. Albrechtsen og fru Elisabeth Bruun Olesen fra VS har fremsat om ændring af selskabsskatteloven, går ud på at udvide den begrænsede skattepligt for selskaber til at omfatte omsætningsandele og forpagtningsafgift af en erhvervsvirksomhed med fast driftssted her i landet samt renteindtægter, aktieavancer og royaltvindtægter her fra landet. Forslaget går endvidere ud på at afskaffe reglerne om udlandslempelse og sambeskatning af selskaber.

Forslaget om ændring af kildeskatteloven går ud på at udvide den begrænsede skattepligt for personer og dødsboer på samme måde som for selskaber. Derudover går for-

slaget ud på at udvide den begrænsede skattepligt for personer og dødsboer til at omfatte konsulentonorarer her fra landet.

Forslaget om en udvidelse af den begrænsede skattepligt begrundes af forslagsstillerne med, at opregningerne i selskabsskattelovens § 2 og kildeskattelovens § 2 af de indkomstarter fra Danmark, der er omfattet af den begrænsede skattepligt, er mangelfulde. Det anføres, at de manglende beskatningsmuligheder har medført, at store indkomster er ført ud af landet, uden at de har kunnet beskattes.

Til disse forslag om udvidelse af den begrænsede skattepligt skal jeg bemærke:

Som det vil være forslagsstillerne bekendt, indgik regeringspartierne, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre den 19. juni 1985 en aftale om en skattereform. Ifølge denne aftale skal der bl.a. gennemføres regler, der modvirker skatteflugt. Regeringens, Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres skattereformforhandlere har drøftet den nærmere udformning af den lovgivning, der skal gennemføres til opfyldelse af denne aftale. Disse drøftelser er nu tilendebragt, og i januar vil der blive fremsat lovforslag i overensstemmelse hermed, og Folketinget vil naturligvis få lejlighed til at tage stilling til disse lovforslag. Disse lovforslag må gennemføres som en helhed, og jeg kan derfor ikke anbefale det foreliggende lovforslag.

Forslaget om at ophæve adgangen til lempelse for indkomst fra udlandet begrundes af forslagsstillerne med, at selskaberne som følge af udlandslempelsen skulle overføre arbejdspladser til udlandet. Det er noget, vi har diskuteret i forbindelse med det lovforslag, vi drøftede lige før pausen, og jeg kan her nøjes med at sige, at jeg selvfølgelig heller ikke nu kan gå ind for ophævelse af reglen.

Reglen om sambeskatning mellem selskaber foreslås helt ophævet. Det er altså endnu mere konsekvent – eller endnu mere vidtgående, vil jeg sige – end det forslag, vi drøftede før pausen. Det måtte jeg tage afstand fra, og jeg må også tage afstand fra dette forslag. I det hele taget må disse lovforslag klart afvises fra regeringens side.

Lykketoft (S):

De dele af lovforslag nr. L 89, som er sammenfaldende med det socialdemokratiske